

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 1005201085
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1005201085.7

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Pepelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieccelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: I., bytom U., XXX XX E., právne zast. JUDr. Ľubomír Hlbočan, advokát so sídlom Vajnorská 20, Bratislava proti žalovanému: JUDr. Jozef Bolješik, správca konkurznej podstaty úpadcu HYDROSTAV, a. s. v likvidácii, so sídlom Miletičova 21, Bratislava, IČO: 31 323 103, so sídlom kancelárie správcu Radlinského 50, Piešťany, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta 8-10, IČO: 30 807 484, o určenie pravosti popretej pohľadávky žalobcu, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi/28/2005-567 z 23. mája 2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi/28/2005-601 z 26. júna 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi/28/2005-567 z 23. mája 2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi/28/2005-601 z 26. júna 2018 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením, č. k. 8Cbi/28/2005-567 z 23.05.2018 v spojení s opravným uznesením, č. k. 8Cbi/28/2005-601 z 26.06.2018 v I. výroku konanie zastavil, v II. výroku žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal a v III. výroku štátu voči stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 14.04.2005 domáhal ako konkurzný veriteľ popretej pohľadávky voči žalovanému určenia pravosti, poradia a výšky pohľadávky v sume 9 958,18,-eur (300 000,-Sk), ktorá bola prihlásená do

konkurzu vedeného Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 3K/260/2001 a ktorá bola žalovaným ako správcom konkurznej podstaty úpadcu HYDROSTAV, a. s. popretá. Žalobca zároveň uviedol, že uvedená pohľadávka vznikla titulom náhrady škody z pracovného úrazu a je predmetom súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/81/1991. Správca konkurznej podstaty pohľadávku žalobcu poprel z dôvodu premlčania.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3K/260/2001-4190 z 18.11.2014, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 222/2014 z 20.11.2014, bol konkurzným súdom zrušený konkurz vyhlásený na majetok úpadcu HYDROSTAV, a. s. a správca konkurznej podstaty JUDr. Jozef Bolješik bol spolu s ustanovenými osobitnými správcami konkurznej podstaty zbavený funkcie. Uvedené uznesenie Krajského súdu v Bratislave bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2Obo/5/2015-4254 z 27.10. 2016, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 223/2016 z 22.11.2016. Opodstatnenosť incidenčnej žaloby a nároku uplatňovaného žalobcom je nerozlučne spojená s trvaním konkurzu. Rovnako je od trvania konkurzu závislé aj postavenie správcu konkurznej podstaty úpadcu, ktorý v incidenčnom konaní vystupuje v postavení žalovaného. Samotná osoba vykonávajúca funkciu správcu však nie je (mimo svojej funkcie) nositeľom žiadnych práv a povinností vo vzťahu k žalobcovi. Preto zrušením konkurzu a zánikom postavenia správcu konkurznej podstaty úpadcu prišlo v prejednávanej incidenčnej veci (pred jej meritórnym ukončením) k zániku strany sporu na strane žalovaného, čo je neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky, pre ktorý nie je možné v konaní pokračovať. Skutočnosť, že samotný (pôvodný) úpadca, obchodná spoločnosť HYDROSTAV, a. s. nezanikla a v súčasnosti je v procese likvidácie, nemá na uvedené právne závery žiaden vplyv. Súd prvej inštancie poukázal zároveň aj na tú skutočnosť, že hmotnoprávny nárok uplatnený pohľadávkou žalobcu v konkurze je predmetom samostatného súdneho konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/81/1991, pričom zrušením konkurzu odpadol zákonný dôvod pre prerušenie tohto konania podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona

č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie konanie podľa § 161 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) s poukazom na § 64 C. s. p. zastavil.

4. Keďže na strane žalovaného prišlo k zániku sporovej strany, ktorú by bolo možné zaťažiť povinnosťou nahradiť protistrane trovy konania, rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vo vzťahu k náhrade trov konania štátu súd prvej inštancie uviedol, že túto nie je možné spravodlivo uložiť ani jednej zo sporových strán, keď žiadna zo strán konania nenesie procesnú zodpovednosť za zastavenie konania.

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti I. výroku, ktorým bolo zastavené konanie a v časti II. výroku, ktorým nebol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania, podal žalobca odvolanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je podľa žalobcu nezákonné, keď subjekt na strane žalovaného nezanikol, ale prišlo len k zrušeniu konkurzu vyhláseného na majetok obchodnej spoločnosti HYDROSTAV, a. s. Žalobca uvádza, že žalovaný HYDROSTAV, a. s. v likvidácii je stále zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I v odd.: Sa vo vl. č. 435/B. Navyiac sám správca konkurznej podstaty žalobcom uplatnenú pohľadávku vo vyjadrení z 12.09. 2005 uznal a zároveň uviedol, že od pôvodne prezentovaného dôvodu popretia pohľadávky upúšťa. Uznesenie súdu prvej inštancie podľa žalobcu neobsahuje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, preto žiada, aby odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania aj v tejto časti. Samotné zrušenie konkurzu nie je možné stotožňovať so zánikom sporovej strany. Vecné prejednanie tohto sporu je naďalej možné a je v právnom záujme žalobcu. Žalobca preto odvolaciemu súdu navrhuje, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a sám odvolací súd rozhodol o nespornosti žalobcom uplatnenej pohľadávky čo do dôvodu, výšky a poradia a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred súdom odvolacím, a to v celom rozsahu.

6. K odvolaniu žalobcu doručil súdu podanie z 18.07.2018 JUDr. Jozef Bolješik, v ktorom uviedol, že Krajský súd v Bratislave uznesením, č. k. 3K/260/2001-4190 z 18.11.2014 zrušil konkurz vyhlásený na

majetok obchodnej spoločnosti HYDROSTAV, a. s. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.11.2016 v nadväznosti na potvrdzujúce uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Obo/5/2015 z 27.10.2016, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 223/2016 z 22.11.2016. Z uvedeného dôvodu prišlo dňom 22.11.2016 k právoplatnému zrušeniu konkurzu a JUDr. Jozef Bolješik už preto nie je oprávnený v tejto veci konať a vyjadrovať sa.

7. K odvolaniu žalobcu doručil svoje vyjadrenie intervenient na strane žalovaného, ktorý poukázal na tú skutočnosť, že v tu posudzovanej veci nie je žalovaným obchodná spoločnosť HYDROSTAV, a. s., ale JUDr. Jozef Bolješik ako správca konkurznej podstaty úpadcu HYDROSTAV, a. s. Zrušením konkurzu a zbavením funkcie správcu konkurznej podstaty prišlo k zániku žalovaného. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené. Osobitne k námietke žalobcu o potrebe rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie intervenient uviedol, že uvedený nedostatok bol odstránený opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Cbi/28/2005-601 z 26.06.2018. Z uvedených dôvodov navrhuje intervenient na strane žalovaného rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnuté odvolaním žalobcu ako vecne správne potvrdiť.

8. Žalobca vo vyjadrení z 27. 08. 2018 zotrval na svojich doterajších vyjadreniach a na vymedzených odvolacích dôvodoch.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 470 ods. 4 C. s. p.), na základe odvolania podaného včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.) a oprávnenou osobou (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. a/ a m/ C. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ veta prvá zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) vyhlásením konkurzu prechádza na správcu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty.

11. Podľa § 45 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní zrušením konkurzu zanikajú účinky vyhlásenia konkurzu uvedené v § 14, platnosť a účinnosť úkonov vykonaných počas konkurzu tým nie je dotknutá.

12. Podľa § 23 ods. 2 veta prvá a druhá zákona o konkurze a vyrovnaní konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné, čo sa týka právneho dôvodu, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku poprel; smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní.

13. Pasívne legitimovaným subjektom bol v tu posudzovanom konaní o určenie pravosti popretej pohľadávky správca konkurznej podstaty úpadcu, ktorý prihlásenú pohľadávku žalobcu poprel a nie samotný úpadca obchodná spoločnosť HYDROSTAV, a. s. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3K/260/2001-4190 z 18.11.2014, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 222/2014 dňa 20.11.2014, súd zrušil vyhlásený konkurz na majetok úpadcu HYDROSTAV, a. s. a JUDr. Jozefa Bolješika zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty. Uvedené uznesenie konkurzného súdu bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2Obo/5/2015-4254 z 27.10.2016, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 223/2016 z 22.11.2016.

14. Keďže JUDr. Jozef Bolješik bol zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty z dôvodu zrušenia

konkurzu, uvedené je možné posúdiť v zmysle § 64 C. s. p. ako stratu procesnej subjektivity, ktorá vzhľadom na absenciu právneho nástupcu predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, pre ktorý je potrebné konanie v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p. zastaviť. S uvedeným právnym názorom sa stotožnil najvyšší súd aj vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 1ObdoV/1/2008 z 20.08.2009. Súd prvej inštancie postupoval preto správne, keď konanie zastavil.

15. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu voči II. výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo rozhodnuté o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi, najvyšší súd uvádza, že odvolacie námietky žalobcu v tejto časti spočívali v absencii rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, keď pôvodne II. výrok žalobcom napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie znel: „žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva“. Súd prvej inštancie však vydal opravné uznesenie,

č. k. 8Cbi/28/2005-601 z 26.06.2018, ktorým opravil zrejmu nesprávnosť v písaní a II. výrok žalobcom napadnutého rozhodnutia opravil tak, že správne má znieť: „žalobcovi sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu aj v tejto časti ako neopodstatnené.

16. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keďže v súlade s ust. § 396 ods. 1 C. s. p. a ust. § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. je možné priznať náhradu trov konania len strane konania. Aj napriek neúspechu žalobcu v odvolacom konaní nebolo možné priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému, ktorého procesná subjektivita pre zbavenie funkcie správcu konkurznej podstaty a zrušenie konkurzu zanikla.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak; a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky; a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu

ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1

C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote

dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 C. s. p.].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je; a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).